

ELS DÉUS D'EUROPA

Els es van presentar, acompanyats de les seves grans caravel·les, com els més poderosos dels homes. Eren déus? Enviats del Yocahú? No ho sabíem del cert, però amb la seva actitud arrogant i els seus invents revolucionaris ho semblaven. El mapa per trobar el camí a les estrelles, els vidres de davant dels ulls, la màquina per fer fil, el reflector d'imatges i molts més. Però sens dubte, el més sorprenent era aquella pols negra. I, us preguntareu, que tenia d'especial una pols negra? Res. Sempre que no l'acostessis al foc. Utilitzaven la pols negra per als seus "canons", com anomenaven a aquells tubs de ferro. Yocahú creava, ells destruïen, però quina altra cosa podien ser? Anaven amb roba elegant i venien del mar, de molt més enllà. Els hi vam ballar, cantar i fer rituals. Els hi vam oferir menjar, repòs, companyia.

Al principi, ells volien comerciar, vam intercanviar blat de moro, cotó, pinyes, cacauets, tabac, bàsicament, tot el que la nostra Guanahami ens oferia. Però ells no buscaven això, ells volien or. Ens van preguntar pels nostres ornaments i nosaltres els hi vam respondre que eren per allunyar als mals esperits. El nostre *bohica*, l'enviat de Yocahú, no mostrava senyals de desconfiança, i tampoc ho feia el *cacíc*. I si ells dos, que havien estat beneïts pel poder diví, no els hi semblaven sospitosos els déus blancs, nosaltres no teníem per què recelar. I no ho vàrem fer. Gran error.

Ens parlaren d'Europa, una terra lluny mar endins, d'on ells venien. Europa era la terra divina de Yocahú? No ens sonava, però ells eren els déus, ho devien saber millor. Grans meravelles hi havia a Europa, ens les recitaren orgullosos. Algun dia ens hi portaries, deien, algun dia ens hi portarien.

Els "déus" estaven comandats per un déu aparentment més important. Es referien a ell com a Cristòfol Colom, i totes les decisions que prenien les havia d'aprovar ell abans. Les seves cases flotants, tan grans com el *carey*, més i tot, tenien el nom pintat sobre la fusta. Ells ens el van dir, ja que nosaltres no el sabíem llegir. *La Pinta, La Niña y La Santa María*.

Els déus tenien la mania de ficar-li nom a tot. A la nostra estimada Guanahami van començar a anomenar-la Sant Salvador. Els hi vàrem repetir moltes vegades el seu nom real, pacients, ja que sabíem que no parlaven la nostra mateixa llengua. Però ells, obstinats, seguien referint-se a Guanahami com a Sant Salvador. O tenien molt poques llums i no ens

volien entendre o els hi importava poc les nostres creences. Jo vaig començar a no refiar-me, cada cop que baixaven més carregament dels seus vaixells i s'instal·laven més, menys me'n refiava. Els meus amics reien de la ignorància dels déus cada cop que s'equivocaven de nom, com si fos una broma. A alguns de nosaltres ja no ens feia gràcia.

Un dia van salpar, a explorar les illes dels contorns, territoris d'altres *cacitats*. Van deixar uns quants dels seus a la nostra illa, Sant Salvador o Guanahami, no ho teníem molt clar. Va haver-hi gent que va començar a acusar els "déus" de mentir, deien que no eren més que una altra *cacitat* que ens volia conquerir, meravellant-nos amb joguines per a després apunyalar-nos per l'espatlla. Va haver-hi gent que començava a dubtar de la credibilitat dels enviats de Yocahú, ja que ells donaven suport als nouvinguts.

I quan els "déus" van tornar, després de moltes llunes, venien molt més armats. Ja no ens van admirar, amb els seus tubs de pols negra ens van amenaçar. A alguns de nosaltres se'ns van emportar lluny, amb els seus vaixells, cap a la llunyana Europa, tal com havien promès. Portaren nouvinguts a l'illa, amb la pell encara més fosca que la nostra, a treballar als nostres camps de cultiu.

Ens vam revelar. Era la nostra Guanahami, ells no se la podien quedar per la cara. Vam lluitar, amb les nostres armes de fusta i ferralla, contra els falsos déus. Però oblidàvem una cosa. Ells tenien la pols negra. I la pols negra no s'havia de barrejar amb foc. Ells van fer-ho.

La seva victòria va ser brutal. Van morir molts taïnos, bestialment, tant a Guanahami com a totes les illes del voltant. La set de conquesta dels invasors era bàrbara, salvatge, despietada. Ens van acusar de no ser fidels a Yocahú, adorar molts més déus, de ser politeistes. Ens van presentar al seu Déu com l'única divinitat possible. Nosaltres seguíem adorant tan sols Yocahú, però potser els homes blancs tenien raó. Potser hi havia altres déus. Però si aquest fos el cas, sense dubte els homes blancs eren l'encarnació del déu del mal. Al final, els nostres penjolls i arracades d'or no ens havien salvat dels mals esperits.